

ANDREEA STOICAN

CONTRACTELE DE INTERMEDIERE

**Contractul de mandat • Contractul de comision
Contractul de consignație • Contractul de expediție
Contractul de agenție • Contractul de intermediere**

Universul Juridic

București

-2016-

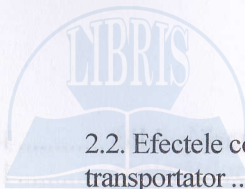
Cuprins

ABREVIERI.....	11
INTRODUCERE.....	13
Capitolul I. CONTRACTUL DE MANDAT.....	17
Secțiunea 1. Mandatul cu reprezentare	17
1. Noțiunea și caracteristicile contractului de mandat	17
1.1. Calitatea de reprezentant.....	17
1.2. Definiție	24
1.3. Caractere juridice.....	24
2. Condiții de validitate ale contractului de mandat	26
2.1. Condiții de fond	26
2.2. Forma contractului de mandat	30
3. Varietăți ale contractului de mandat.....	38
3.1. Încheierea autocontractelor.....	39
3.2. Posibilitatea încheierii unui mandat în interes comun	47
4. Efectele contractului de mandat.....	54
4.1. Efectele contractului între părți.....	54
4.1.1. Obligațiile mandatarului.....	55
4.1.2. Dreptul de retenție al mandatarului	63
4.1.3. Pluralitatea de mandatar	64
4.1.4. Posibilitatea de substituire a mandatarului	65
4.1.5. Obligațiile mandantului	77
4.1.6. Pluralitatea de mandanți	83
4.2. Efectele contractului față de terți.....	84
5. Încetarea contractului de mandat	85
5.1. Revocarea contractului de către mandant	86
5.2. Renunțarea mandatarului la mandat	89
5.3. Moartea, incapacitatea și falimentul părților	90
6. Implicații ale contractului de mandat.....	91
6.1. Contractul de mandat în desfășurarea activității societăților reglementate potrivit Legii nr. 31/1990	91

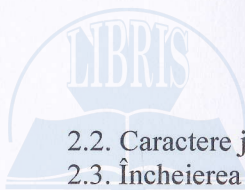

6.1.1. Mandatul membrilor organelor de conducere ale societăților reglementate conform Legii nr. 31/1990.....	92
6.1.1.1. Natura juridică a raportului dintre societate și cei care se află în componența conducerii sale	93
6.1.1.2. Răspunderea membrilor organelor de conducere pentru activitatea desfășurată de societate.....	99
6.1.2. Aspecte privind mandatul membrilor organelor de conducere în cadrul procedurii insolvenței.....	112
6.1.2.1. Angajarea răspunderii membrilor organelor de conducere ale societății debitoare	113
6.1.2.2. Aspecte privind tragerea la răspundere penală a persoanei juridice aflate în stare de insolvență	122
6.1.3. Probleme privind admisibilitatea cererii de excludere a asociatului în cazul încheierii unui contract de asociere în participație	130
6.2. Mandatul membrilor comitetului executiv al asociațiilor de proprietari	137
6.2.1. Noțiuni	138
6.2.2. Posibilitatea încheierii unui contract de mandat în cadrul asociațiilor de proprietari.....	141
6.3. Mandatul convențional în raporturile de familie	145
6.3.1. Natura juridică	145
6.3.2. Aspecte specifice ale mandatului convențional în raport cu regimul matrimonial ales.....	146
6.3.2.1. Definiția regimului matrimonial	146
6.3.2.2. Regimul comunității legale.....	148
6.3.2.3. Regimul separației de bunuri	151
6.3.2.4. Regimul comunității convenționale	152
6.3.3. Mandatul judiciar.....	154
6.4. Aplicații ale contractului de mandat asupra profesiilor juridice	159
6.4.1. Aspecte privind problema mandatarului avocat	159
6.4.1.1. Natura juridică	159
6.4.1.2. Exercițarea activității de către avocat	161
6.4.2. Natura juridică a mandatului executorilor judecătorești.....	165

6.4.3. Exerțitarea activității de către notarii publici	167
Secțiunea a 2-a. Mandatul fără reprezentare	168
Subsecțiunea 1. Contractul de comision	170
1. Aspecte generale	170
1.1. Noțiuni și caractere juridice	170
1.2. Părțile contractante	173
1.3. Forma contractului	174
2. Efectele contractului de comision	175
2.1. Efectele contractului în raportul dintre comisionar și comitent	175
2.1.1. Considerații privind comisionul	175
2.1.2. Obligațiile părților	182
2.2. Efectele contractului în raportul dintre comisionar și terț	190
2.3. Efectele contractului în raportul dintre comitent și terț	192
3. Înțetarea contractului	193
Subsecțiunea a 2-a. Contractul de consignație	194
1. Aspecte generale	194
1.1. Noțiuni	194
1.2. Capacitatea și consimțământul părților	198
2. Efectele contractului	199
2.1. Efectele contractului în raportul dintre consignatar și consignat	199
2.2. Efectele contractului în raportul dintre consignatar și terț	210
2.3. Efectele contractului în raportul dintre consignat și terț	211
3. Înțetarea contractului	212
Subsecțiunea a 3-a. Contractul de expediție	213
1. Aspecte generale	213
1.1. Noțiuni și caractere juridice	213
1.2. Părțile contractului	217
2. Efectele contractului de expediție	218
2.1. Efectele contractului în relația dintre comitent și expeditor	218

2.2. Efectele contractului în relația dintre expeditor și transportator	229
2.3. Efectele contractului în relația dintre comitent și transportator	230
3. Încetarea contractului.....	230
Capitolul II. CONTRACTUL DE AGENȚIE	232
1. Reglementarea contractului de agenție în dreptul intern	232
1.1. Aspecte introductive	232
1.1.1. Noțiuni	233
1.1.2. Natură juridică	233
1.1.3. Caractere juridice	234
1.2. Încheierea contractului.....	236
1.2.1. Părțile contractului de agenție.....	236
1.2.2. Forma contractului.....	239
1.3. Efectele contractului	240
1.3.1. Efectele contractului în raporturile dintre părți.....	240
1.3.1.1. Obligațiile agentului	240
1.3.1.2. Obligațiile comitentului	255
1.3.2. Efectele contractului față de terți	265
1.4. Încetarea contractului.....	266
1.4.1. Expirarea duratei contractului.....	266
1.4.2. Denunțarea unilaterală	267
1.4.3. Denunțarea unilaterală a contractului în cazuri speciale	269
1.4.4. Indemnizațiile cuvenite agentului ca efect al încetării contractului	270
2. Contractul de agenție în dreptul anglo-saxon	274
2.1. Raporturile juridice de agenție în dreptul aplicabil în Marea Britanie	275
2.2. Agenția în dreptul american.....	280
Capitolul III. CONTRACTUL DE INTERMEDIERE	285
1. Contractul de intermediere în dreptul internațional.....	285
2. Contractul de intermediere în dreptul intern.....	291
2.1. Noțiuni	291

2.2. Caractere juridice.....	293
2.3. Încheierea și părțile contractului de intermediere.....	295
2.4. Efectele contractului	296
2.4.1. Obligația de informare.....	298
2.4.2. Remunerarea intermediarului	300
2.4.3. Obligația de comunicare.....	303
2.4.4. Restituirea cheltuielilor.....	305
2.4.5. Posibilitatea de reprezentare a părților.....	305
2.5. Încetarea contractului.....	307
2.5.1. Expirarea termenului pentru care a fost încheiat contractul	307
2.5.2. Rezilierea contractului	308
2.5.3. Imposibilitatea de executare a contractului	310
3. Intermedierea în domeniul asigurărilor.....	312
3.1. Aspecte introductive	312
3.2. Intermediarii în asigurări	316
3.3. Activitatea și răspunderea intermediarilor din asigurări	325
CONCLUZII.....	329
BIBLIOGRAFIE	331

Capitolul I

CONTRACTUL DE MANDAT

Secțiunea 1

Mandatul cu reprezentare

1. Noțiunea și caracteristicile contractului de mandat

1.1. Calitatea de reprezentant

Codul civil nu oferă o definiție clară a reprezentării. Trăsăturile sale se pot desprinde totuși din dispozițiile art. 1.296. Astfel, considerăm că, pentru a putea vorbi de noțiunea de reprezentare, trebuie să avem în vedere patru elemente importante¹, și anume:

- existența unei procuri;
- intenția clară de reprezentare;
- manifestarea de voință prealabilă și neviciată a reprezentantului în acest sens;
- capacitatea necesară părților pentru posibilitatea de reprezentare.

Existența unei procuri

Pentru a putea vorbi despre reprezentare, trebuie în primul rând să pornim de la ideea existenței unei procuri. Aceasta reprezintă împuternicirea dată de către reprezentat reprezentantului și constă într-un act juridic unilateral în baza căruia reprezentantul poate încheia acte juridice cu terțe persoane în numele reprezentatului, acte ale căror efecte se vor produce direct între reprezentat și terțul contractant.

Totuși, pentru a fi valabilă și a putea produce efecte juridice, împuternicirea trebuie să respecte principiul simetriei formelor în drept. Astfel, ea trebuie să respecte condițiile de formă cerute de lege pentru valabila încheiere a contractului pentru care ea a fost acordată și pe care

¹ A se vedea S. Angheni, *Raporturile juridice dintre profesioniștii-comercianți*, Ed. C.H. Beck, București, 2014, p. 151.

reprezentantul urmează să îl încheie în numele reprezentatului. De exemplu, dacă actul juridic ce urmează a fi încheiat este obligatoriu a fi încheiat în formă autentică, atunci și procura va trebui să fie tot în formă autentică.

Totodată, pentru ca actele încheiate de reprezentant să fie valabile, procura trebuie să prevadă și limitele în care reprezentarea poate opera. Astfel, orice act întreprins de reprezentant cu depășirea limitelor conferite prin împuternicire nu va produce efecte între cel reprezentat și terț. Cu toate acestea însă, art. 1.309 C.civ., ca excepție, prevede faptul că, dacă prin modul său de comportare reprezentatul l-a determinat pe terț să considere că reprezentantul își desfășoară activitatea în limitele conferite, de această dată reprezentatul va fi ținut să respecte actul încheiat în numele său cu terța persoană.

Nu în ultimul rând, existența unei procuri trebuie privită ca o condiție necesar a fi îndeplinită premergător încheierii actelor juridice cu terții. Cu toate acestea însă, există posibilitatea acordării ei și ulterior acestui moment, sub forma ratificării. Ca excepție de la regula emiterii anterioare a procurii, ratificarea reprezintă o acceptare ulterioară de către reprezentat a actelor încheiate de reprezentant în numele său cu terțe persoane fie prin lipsa unei împuterniciri exprese date pentru actul respectiv, fie prin depășirea limitelor împuternicirii existente.

Intenția clară de reprezentare

Această condiție se referă la manifestarea de voință a reprezentantului cu privire la calitatea acordată. Așadar, acesta poate accepta reprezentarea fie expres, dorința sa fiind clar exprimată, fie tacit, din faptele sale sau circumstanțele în care a avut loc încheierea actului juridic.

Cu toate acestea, foarte importantă este nu numai voința reprezentantului, dar și acceptarea reprezentării de către terț. Astfel, dacă terțul cu care se încheie actul juridic nu este informat despre calitatea de reprezentant a celui cu care contractează, consecințele actului încheiat vor fi suportate în mod direct și în nume propriu de către reprezentant.

De la regula prezentată anterior și prevăzută de art. 1.297 alin. (1) C.civ., legiuitorul a prevăzut o excepție în chiar aceeași dispoziție legală, la alin. (2). Așadar, în situația în care reprezentantul care acționează totuși în limita împuternicirii sale, dar pe seama unei întreprinderi, susține în fața terțului că el însuși este titularul acesteia, terțul care ulterior află situația reală cu privire la adevăratul titular va putea exercita drepturile pe care le are împotriva reprezentantului nu numai împotriva acestuia, dar și împotriva adevăratului titular.

Justificarea dată acestei prevederi este aceea că, fiind vorba de o entitate – întreprinderea, se impunea o răspundere solidară într-un atare caz prin faptul că aceasta, în calitatea sa de reprezentat, deține o culpă prin numirea ca reprezentant a unei persoane care s-a ferit intenționat să precizeze terțului calitatea în care își desfășura activitatea¹.

Manifestarea de voință prealabilă și neviciată a reprezentantului

Un aspect foarte important în încheierea oricărui act juridic îl reprezintă manifestarea de voință în sensul încheierii sale exprimată în mod liber și neviciat. Astfel, chiar Codul civil, în art. 1.299, prevede în mod expres sancțiunea anulării contractului în momentul în care consimțământul reprezentantului este viciat.

Cu toate acestea, dată fiind situația juridică existentă în cazul reprezentării, considerăm că la fel de important ca existența voinței exprimate de reprezentant sunt și voința reprezentatului, dar și a terțului.

Prin urmare, reprezentantul este obligatoriu să își fi exprimat acordul în mod liber la încheierea actului juridic cu terțul, din moment ce însuși el este una dintre părțile participante la acel contract. Pe de altă parte, cunoașterea datelor contractului de către reprezentat și acceptarea acestora de către el nu este mai puțin lipsită de importanță, dat fiind faptul că actul juridic dintre reprezentant și terț urmează să producă efecte față de el, reprezentantul acționând pe seama lui.

Ca atare, în acest sens însuși legiuitorul, prin dispozițiile art. 1.299 teza a II-a C.civ., a prevăzut expres, ca o situație specială, faptul că, dacă

¹ A se vedea D.-Al. Sitaru, *Intermedierea în activitatea comercială*, Ed. Hamangiu, București, 2012, p. 23.

anumite elemente stabilite de către reprezentat sunt afectate de un viciu de consimțământ, consecința va fi anulabilitatea actului juridic încheiat între reprezentant și terț. Spunem că această situație este una de excepție deoarece, cu privire la consimțământul reprezentatului, numai în acest caz intervine sancțiunea nulității relative, anume în privința vicerii unor elemente ale contractului ulterior stabilite personal chiar de către reprezentat.

Nu în ultimul rând, nu este de neglijat nici existența voinței terțului de a încheia contractul cu persoana reprezentantului, efectele actului urmând a se produce totuși în numele altcuiva, și anume pentru reprezentat. Consecințele acestei acceptări a terțului, astfel cum am precizat la punctul anterior, urmează să aibă relevanță asupra persoanei ținute la respectarea actului încheiat, fie reprezentatul, fie, în cazul în care terțul nu a cunoscut calitatea cocontractantului său, a reprezentantului.

Totodată, părțile trebuie obligatoriu să acționeze cu bună-credință la încheierea actului juridic. Astfel, este important de precizat faptul că, în situația existenței unui conflict de interese între reprezentat și reprezentant, legiuitorul a prevăzut ca soluție anularea actului, dar numai la cererea reprezentatului și numai în cazul în care „conflictul era sau trebuia să fie cunoscut de contractant la data încheierii contractului”¹. Reprezentatul de rea-credință nu se va putea ascunde niciodată în spatele bunei-credințe a reprezentantului său.

Capacitatea necesară părților pentru posibilitatea de reprezentare

Cu privire la problema capacității juridice, potrivit art. 1.298 C.civ., ambele părți ale contractului de reprezentare trebuie să aibă capacitatea de a încheia actul juridic pentru care reprezentarea a fost acordată. Prin urmare, legiuitorul a instituit o condiție clară asupra capacității juridice atât cu privire la reprezentat, cât și cu privire la reprezentant.

Astfel, este firesc ca, atâta timp cât contractul încheiat de reprezentat cu terțul urmează să producă efecte pe seama sa, reprezentatul să aibă capacitatea necesară de a încheia respectivul act personal.

¹ A se vedea dispozițiile art. 1.303 C.civ., republicat în M. Of. nr. 505 din 15 iulie 2011, intrat în vigoare la 1 octombrie 2011.

Totodată, deși drepturile dobândite și obligațiile asumate nu vor produce efecte pentru sine, reprezentantul trebuie să poată contracta actul juridic pentru care a fost împuternicit în mod valabil, motiv pentru care are nevoie de a îndeplini în propria persoană condiția de fond a capacității necesare pentru încheierea actului juridic la care s-a obligat prin contractul de reprezentare.

Prin urmare, reprezentantul și reprezentatul sunt obligați să aibă capacitate deplină de exercițiu în momentul încheierii contractului de reprezentare, cu mențiunea că reprezentantul va trebui să aibă capacitate deplină de exercițiu și la momentul încheierii contractului ulterior cu terțul pentru care a primit împuternicire în acest sens¹.

Profesioniștii

Noul Cod civil a făcut trecerea de la un sistem dualist de drept privat la unul monist, în care dreptul comercial, deși nu și-a pierdut individualitatea², este reunit sub o singură ramură de drept, aceea a dreptului civil. Datorită reglementărilor speciale încă existente în materia insolvenței, a societăților comerciale, a titlurilor de credit etc., ne este greu să credem că dreptul comercial își va pierde vreodată autonomia. Cum au susținut și o serie de specialiști, dreptul comercial dă naștere unor noi și numeroase instituții juridice încât, deși a devenit o specie a dreptului civil, îl depășește în valoare, volum și prin regulile sale proprii³.

¹ A se vedea D. Chirică, *Drept civil. Contracte speciale*, Ed. Lumina Lex, București, 1997, pp. 257-258.

Cu toate acestea, trebuie să facem deosebirea clară între o persoană ce are calitatea de reprezentant și un simplu curier, acesta din urmă putând fi chiar lipsit de capacitate deplină de exercițiu, din moment ce calitatea sa este una de mesager, care doar îl informează mai departe pe terț despre manifestarea de voință a celui care l-a trimis. Singura condiție în acest sens este ca trimisul să aibă discernământ (în acest sens, a se vedea Fr. Deak, *Tratat de drept civil. Contracte speciale*, vol. II, ed. a 4-a, Ed. Universul Juridic, București, 2006, p. 226).

² A se vedea A. Tudor, P. Rosenberg, O. Rădulescu, *Dreptul comercial trebuie să rămână o disciplină autonomă și după intrarea în vigoare a noului Cod civil*, în R.D.C. nr. 7-8/2011, p. 179.

³ A se vedea Gh. Piperea, *Concepția monistă a noului Cod civil: intenția și realitatea*, în R.R.D.A. nr. 6/2011, p. 19.

Codul civil reglementează în mod unitar materia obligațiilor – a contractelor, cu diferențierile de rigoare realizate în aplicarea dispozițiilor care se pretează doar unei anumite categorii de participanți. Astfel, a fost înlocuit termenul de „comerciant” cu cel de „profesionist”, problema creată nedecurgând din aspecte de ordin terminologic, ci din însăși lipsa unei definiții exacte a noii noțiuni în legislație.

Potrivit dispozițiilor art. 3 alin. (2) C.civ., profesioniști sunt considerați „toți cei care exploatează o întreprindere”. Exploatarea unei întreprinderi reprezintă exercitarea unei activități organizate, bazată pe operațiuni de producție, administrare sau înstrăinare a unor bunuri sau prestări de servicii, indiferent dacă are un scop lucrativ sau nu.

Observăm deci că nici noțiunea de „profesionist” nu este definită, nici cea de „întreprindere”, ci doar exploatarea acesteia din urmă.

Astfel, întreprinderea a fost definită în doctrină¹ ca fiind o afacere realizată organizat, prin desfășurarea în mod sistematic a unei activități de producție, comerț sau prestări de servicii, pe riscul economic asumat de către întreprinzător.

Pentru înțelegerea noțiunii de „profesionist” apelăm la dispozițiile Legii nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Codului civil, care în art. 8 alin. (1) stabilește că în cuprinsul acesteia trebuie incluse „categoriile de comerciant, întreprinzător, operator economic, precum și orice alte persoane autorizate să desfășoare activități economice sau profesionale”.

Observăm astfel că noțiunea de „profesionist” în mod cert nu este identică cu cea de „comerciant”, fiind o relație de la întreg la parte, comerciantul fiind, așadar, doar o specie inclusă în marea categorie a profesioniștilor. În acest sens, art. 6 alin. (1) din Legea de punere în aplicare precizează că referirile făcute la adresa comercianților de actele normative în vigoare la momentul intrării în vigoare a noului Cod civil vor fi interpretate ca referindu-se la persoanele fizice sau juridice care sunt supuse înregistrării în registrul comerțului, conform dispozițiilor art. 1 din Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului².

¹ A se vedea Gh. Piperea, *Dreptul civil comercial – specie a dreptului civil*, în C.J. nr. 7-8/2011, p. 364.

² Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului a fost republicată în M. Of. nr. 49 din 4 februarie 1998, intrată în vigoare la 4 februarie 1998.

De aici rezultă că din categoria de comerciant fac parte societățile reglementate potrivit Legii nr. 31/1990¹, persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale reglementate prin O.U.G. nr. 44/2008², „companiile naționale și societățile naționale, regiile autonome, grupurile de interes economic, societățile cooperative, organizațiile cooperatiste, societățile europene, societățile cooperative europene și grupurile europene de interes economic cu sediul principal în România, precum și alte persoane fizice și juridice prevăzute de lege”³.

Prin urmare, renunțând la criteriul anterior folosit pentru atribuirea calității de comerciant, și anume natura activității desfășurate, în prezent se constată că singura cauză de selecție o reprezintă înmatricularea sau înregistrarea lor în registrul comerțului⁴.

Or, pornind de la calificarea comercianților ca fiind doar o parte din marea familie a profesioniștilor, aceasta urmează să fie completată de cei ce desfășoară activități de prestări servicii fără a realiza operațiuni de comerț, inclusiv de cei ce desfășoară profesii liberale. Aceștia din urmă, de cele mai multe ori, sunt supuși unor legi speciale, cum este cazul avocaților sau notarilor, dar nu numai. Din modul de definire a profesioniștilor deducem că în categoria lor pot fi incluse chiar și entități fără personalitate juridică, atâta timp cât ele desfășoară activități de exploatare a unei întreprinderi, precum este cazul societății simple sau al asocierii în participație.

În concluzie, din cele analizate se observă că toate categoriile de persoane care se pretează includerii în clasa profesioniștilor au în comun îndeplinirea următoarelor criterii, sintetizate de literatura juridică

¹ Legea nr. 31/1990 a societăților a fost republicată în M. Of. nr. 1066 din 17 noiembrie 2004, intrată în vigoare la 20 noiembrie 2004.

² O.U.G. nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, publicată în M. Of. nr. 328 din 25 aprilie 2008, intrată în vigoare la 25 aprilie 2008.

³ Art. 1 din Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului.

⁴ După cum s-a precizat și în literatura de specialitate, nu toate categoriile de persoane supuse înmatriculării sau înregistrării în registrul comerțului desfășoară operațiuni „comerciale” potrivit concepției tradiționale, societățile cooperative și grupurile de interes economic putând avea ca obiect activități cu caracter exclusiv civil. Pentru mai multe detalii, a se vedea S. Angheni, *Dreptul comercial – între dualism și monism*, în „Noul Cod civil. Comentarii”, ed. a 3-a, revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2011, p. 76.

recentă¹: - exercită o activitate continuă, bazată pe asumarea unui risc; - au un patrimoniu de afecțatune; și - sunt supuse unei înscrieri, autorizări, înregistrări, înmatriculări într-un registru public atât pentru protecția propriei „afaceri” prin regulile aplicabile acestora în funcție de domeniul de activitate, cât și pentru opozabilitate față de terți.

1.2. Definiție

Contractul de mandat este acel contract prin care o parte, numită mandatar, se obligă să încheie unul sau mai multe acte juridice pe seama celeilalte părți, numită mandant².

Potrivit legislației civile în vigoare, mandatul poate fi de două feluri: contractul de mandat cu reprezentare și mandatul fără reprezentare.

În ceea ce privește prima categorie de mandat, cel cu reprezentare³, acesta poate fi definit ca fiind acel contract prin care, în baza procurii date de către mandant, mandatarului îi revine obligația de a încheia unul sau mai multe acte juridice în numele și pe seama mandantului.

Pe de altă parte însă, în cazul mandatului fără reprezentare – pentru prima dată reglementat expres în dreptul român⁴ –, mandatarul urmează să încheie acte juridice pe seama mandantului, dar în nume propriu, obligațiile ce reies din actele încheiate cu terți căzând în sarcina sa, indiferent de faptul că terțele persoane știau sau nu despre calitatea de mandatar în care acționează. Mandatul fără reprezentare are implicații practice în special în activitatea desfășurată de profesioniști, îmbrăcând forma contractelor de comision, consignatie și expediție, ce fac obiectul de analiză al secțiunii următoare a prezentei lucrări.

1.3. Caractere juridice

Contractul de mandat prezintă următoarele caractere juridice care îl definesc, desprinse din chiar dispozițiile Codului civil:

¹ Gh. Piperea, *Drept civil comercial – specie a dreptului civil*, op. cit., p. 364.

² A se vedea dispozițiile art. 2.009 C.civ.

³ Reglementat în dispozițiile art. 2.013-2.038 C.civ.

⁴ Reglementat în dispozițiile art. 2.039-2.071 C.civ.

a) este un contract consensual

Astfel, pentru a putea fi încheiat în mod valabil, este suficientă simpla manifestare de voință a părților în acest sens. Prin urmare, contractul de mandat poate fi încheiat fie în formă scrisă, fie doar verbală. Totuși, o condiție de formă se impune a fi respectată pentru valabilitatea sa în cazul special prevăzut în art. 2.013 alin. (2) C.civ. În cazul în care pentru actul juridic pentru încheierea căruia s-a dat mandatul trebuie să se respecte o anumită formă, atunci și mandatul va trebui să respecte aceea formă.

Legea prevede totuși și un mod tacit de acceptare a mandatului prin executarea sa de către mandatar.

b) este un contract intuitu personae

Încheierea contractului de mandat cu reprezentare va avea întotdeauna la bază încrederea pe care o manifestă mandantul în persoana mandatarului și calitățile sale personale de a duce la îndeplinire cu succes mandatul conferit. Din acest considerent contractul de mandat va înceta în situația morții, incapacității sau falimentului uneia dintre părți¹.

c) este un contract sinalagmatic

În privința acestei trăsături se impun anumite lămuriri. Ca regulă, contractul încheiat între două persoane fizice este prezumat a fi cu titlu gratuit. De aici rezultă că, atunci când mandatul este dat cu titlu gratuit, contractul va fi unilateral și numai una dintre părțile contractante, și anume mandatarul, își asumă obligații.

Când mandatul este acordat în vederea exercitării unei activități profesionale, acesta este prezumat a fi cu titlu oneros. Prin urmare, în situația în care mandatul este încheiat între profesioniști, deci cu titlu oneros, contractul va fi unul bilateral sau sinalagmatic, ambele părți dobândind drepturi și ambele asumându-și obligații reciproce.

¹ A se vedea dispozițiile art. 2.030 teza I lit. c) C.civ.